

Formatīvā vērtēšana: no teorijas līdz praksei Rīgas Stradiņa universitātē

Rudīte Hahele¹, Anžela Jurāne-Brēmane²

¹Rīgas Stradiņa universitāte, Bioloģijas un mikrobioloģijas katedra, Latvija

²Vidzemes Augstskola, Latvija

Ievads. Mūsdienīgs studiju process tiek aplūkots kā mijiedarbība, kurā docētājs un students ir līdztiesīgi partneri. Kā docētājam organizēt šādu studiju procesu, kā veicināt studenta mācīšanos, kā studentam pašam virzīt savu mācīšanos, kā šajā procesā iegūt atgriezenisko saiti? Docētāju izglītošanai 2014. / 2015. akadēmiskā gada ietvaros Rīgas Stradiņa universitātes pedagoģiskās izaugsmes centrs organizēja seminārus par formatīvās vērtēšanas aktualitātēm, tajā gūtā pieredze rosināja uz formatīvās vērtēšanas piemēru precīzāku veidošanu gan lekcijās, gan praktiskajās nodarbībās.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Pētījuma mērķis ir aprobēt izveidotos formatīvās vērtēšanas piemērus studiju kursa "Cilvēka molekulārā bioloģija" lekcijās un praktiskajās nodarbībās, izmantojot katedrā pieejamās tehnoloģijas, piemēram, balsošanas pultis, interaktīvo tāfeli. Pētījumā izmantotas kvalitatīvās un kvantitatīvās datu iegūšanas metodes: strukturēta pedagoģiskā novērošana, fokusgrupas diskusija.

Rezultāti. Lekciju un praktisko nodarbību laikā docētāji veica strukturētu pedagoģisko novērošanu, un iegūtie rezultāti apstiprināja izveidoto formatīvās vērtēšanas piemēru jēgpilnu izmantošanu. Atgriezenisko saiti iegūst gan docētājs, gan studenti. Docētājs: par izvēlētās mācību metodes atbilstību studentu vajadzībām, apguves tempam, par satura apjoma atbilstību un saprotamību. Savukārt studentiem tas deva iespēju laikus apzināt, kas saprasts, kas vēl nav pietiekami apgūts un kā mācīties tālāk, uzlabojot mācīšanos. Fokusgrupas diskusijā piedalījās studiju kursā iesaistītie docētāji un studenti, tās laikā tika iegūta informācija par ieguvumiem un nepieciešamajiem uzlabojumiem, izmantojot formatīvo vērtēšanu gan lekcijās, gan praktiskajās nodarbībās.

Secinājumi. Formatīvā vērtēšana ir būtiska, lai students jau laikus varētu apzināt savas vājās un stiprās puses, lai novērstu neatbilstību starp studenta pašreizējo sniegumu un noteikto rezultātu. Lai uzzinātu par studentu mācīšanos, docētāji praktizē 1-3 jautājumu pārbaudes darbus praktiskās nodarbības laikā, kurās studenti sniedz rakstiskas atbildes, parasti docētājs šos darbus izlabo uz nākošo praktisko nodarbību. Šādā gadījumā tā ir novēlota atgriezeniskās saites sniegšana, jo tā ir nākamā nodarbība ar citiem satura jautājumiem un nereti studenti nemaz neatceras, par ko tika rakstīts pārbaudes darbs iepriekš, dažreiz studenti pat neizlasa docētāja rakstītos komentārus. Tāpat atgriezeniskai saitei jābūt tūlītējai, lai students var uzlabot savu mācīšanos. Šādas vērtēšanas ieviešana ir pietiekami nopietns izaicinājums docētājam un arī studentam.